

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Quare dicatur proprium esse vnigeniti filium Dei esse cum etiam homines
sint filij Dei. D

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

tur, quia nihil in eo mutabile est aut amissibile; nec tamen omne quod dicitur de Deo, secundum substantiam dicitur. dicitur n. ad aliquid, sicut pater ad filium, & filius ad patrem, quod non est accidens: quia & ille semper est pater, & ille semper est filius, & ita semper: quia semper natus est filius, nec coepit unquam esse filius. Quod si aliquando esse coepisset, aut aliquando desineret esse filius, secundum accidens diceretur. Et quia pater non dicitur pater, nisi ex eo quod est ei filius, & filius non dicitur filius, nisi ex eo quod habet patrem, non secundum substantiam hæc dicuntur, sed ad inuicem ista dicuntur: neque tamen secundum accidens: quia & quod dicitur pater, & quod dicitur filius, & æternum atque incommutabile est eis. Ecce aperte his verbis ostenditur, quædam dici de Deo secundum substantiam, quædam secundum relationem, nihil tamen secundum accidens. Ostenditur etiam proprietas patris esse, quod habet filium: & proprietas filii, quod habet patrem. Ideoque cum dixerit æternum & incommutabile esse quod pater dicitur, & quod filius dicitur, ita intelligi voluit, id est, proprietas qua pater est pater, & proprietas qua filius est filius, æterna est & incommutabilis: quia & pater semper pater, & filius semper filius. Vnde & Hilar. *Hilar. ante medium 12.* Si semper patri proprium est, quod semper est pater, necesse est semper filio proprium esse quod semper est filius. Vbi enim semper pater est, semper & filius est: ergo qui non semper pater est, non semper genuit. Item in eodem: Nato Deo manifestum est proprium esse quod filius est. *Ibid. paulo superius.* *Ibid. linea superiora.* *Ibidem paulo superius.*

Quare dicatur esse proprium unigeniti quod est filius Dei, cum etiam homines sint filii Dei.

D

HIC quæritur, quomodo dicatur proprium nato Deo, quod est Dei filius vel genitus ex Deo, eum etiam homines filii Dei dicantur & sint: secundum

K 5 illud

*2 psalm. 81.
Exod. 4. f.*

*Non longe. à
principio li.
12. ad Eph.
2. a*

*Ibid. paulo
intermedi. s.*

*Ibid. sero
immedi. ate.*

*Cap. 11. ad
principium*

illud, Filii excelsi omnes. Et ad Moſen de populo Iſrael Dominus ait. Filius me⁹ primogenit⁹ Iſrael. Sed magna eſt diſtancia. Homines n. filii Dei ſunt factura, non natiuitatis proprietate: Deus autem filius originis, proprietate filius eſt & veritate natiuitatis, non factura, vel adoptione: & illi quidē ante ſunt, q̄ filii Dei ſunt. Fiunt n. filii, nō naſcuntur filii Dei. Vnde Hilar. ſolum Deum natum originis proprietate Dei filium oſtendēs, inter ipſum & homines filios Dei euidentiſſimē diſtinguit in 12. li. de Trinitate dicens: Vero patri ſolus qui ex eo naſcitur verē filius eſt, & nos quidem filii Dei ſumus, ſed per facturam. Fuimus n. aliquando filii iracundiæ, ſed filii Dei per adoptionem effecti ſumus potius quā naſcimur: & quia omne q̄ fit antequam fiat non fuit, nos cum filii non fuiſſemus, efficiuntur. Ante n. filii non eramus, ſed per gratiā facti ſumus, non nati, neque generati, ſed acquiſiti. Acquiſiuit n. nos Deus ſibi, & per hoc dicitur nos genuiſſe. Genuiſſe n. Deum filios, nunquā cum proprietatis ſignificatione cognoſcimus dici. Ex adoptione. n. homo factus filius Dei, non ex generatione, neq; ei proprietatis eſt, ſed nuncupatio, ac per id nō vere filius eſt, quia nec proprie natus dicitur, nec ſemper fuit filius. Vnigenitus autē Deus nec fuit aliquando non filius, nec fuit aliquid antequam filius, nec quicquam ipſe niſi filius. Arque ita qui ſemper eſt filius, naſcibilitatis proprietate ac veritate filius eſt ſolus qui genuit, & ille tantū qui genuit pater ipſius eſt. quia ſicut ille filius origine, ita ille pater generatione.

Quod homo dicitur filius Trinitatis, & Trinitas poteſt dici pater hominum. E

Homo vero, qui filius Dei eſt factura, nō tantū patris, ſed filii, & ſpir. ſancti filius eſt, id eſt, totius Trinitatis: & Trinitas ipſa pater eius dici poteſt. Vnde Auguſtinus in 5. libr. de Trinitate dicit: Non poteſt